

тари, всѣко неплодородие произвежда такива страдания, за които жителитѣ на богатитѣ и образованнитѣ страни, нѣматъ нито понятие. Всѣко неплодородие въ Франция въ XVIII столѣтие, водило подирѣ си гладъ и общественни вълнения, защото по голѣмата частъ отъ селското население нѣмало никакви запаси, и като живѣло отъ день на день, на сѣщия часъ ся срѣщало лице съ лице съ гладната смъртъ, щомъ времето въ нѣкое отношение преставало да благоприятствува за успѣшното узрѣване на жътвата. Въ историческитѣ съчинения чѣсто ся спомѣнява за такива естественни бѣдствия, които като ся съвпадали съ обществената неурѣдица, уголѣмывали тревожното настроение на умоветѣ и усилювали разнообразнитѣ безпорядѣци. Като говорѣтъ за такива естественни бѣдствия, историкитѣ глѣдатъ на тѣхъ, като на явление съвършено самостоятелно, което нѣма нито най малка свѣръзка съ общественното положение на онѣзи страна, надъ която тѣ ся разражаватъ. Менѣ ми ся струва, че въ този случай, както и въ много други, историкитѣ откриватъ трогателно отсъствие на обобщающето знание.

Да ся обясни и докаже всичко това, не е съвсѣмъ трудно. Представетѣ си, че на пѣтътъ ви достига отечественната ни вѣялица, украсена съ 20 градусенъ студъ; вий, като човекъ надаренъ съ енотово джубе оставатъ здрави и невредими, а каруцаринѣтъ ви, благодарение на запунѣтъ си, отмрѣзва си рѣцетъ и краката, придобива антоновъ огънь ⁽¹⁾ и умира. Вѣялицата била за двама ви една и сѣща, и студъ-